

**TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI
IMHALLEF
ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.**

Rikors Numru: 108/97

Nicholas Mallia

vs

Air Malta Company Limited

Illum 29 ta' Novembru, 2000.

It-Tribunal,

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u 1-15 ta' Mejju 1995, minhabba agir illegali u diskriminazzjoni anki politika tal-intimata.

Illi ir-rikorrenti kien ilu jirregistra u jfittex impjieg ghal zmien twil ta' madwar sena u nofs mal-E.T.C. minghajr success.

Illi kien fl-1 ta' Lulju tal-1993 li huwa wiegeb ghal sejha tad-ditta intimata, sabiex jidhol bhala "casual contract worker" biex jagħmel xogħol ta' erbghin siegha fil-gimgha, bix-xift, bil-lejl u bis-sahra, bhala "loader cleaner".

Illi wara dan il-perijodu ta' impjieg li dam mill-1 ta' Lulju 1993 sat-30 ta' Ottubru tal-istess sena, huwa tilef l-impieg mal-intimata ditta Air Malta Limited.

Illi xi hames xhur wara t-terminazzjoni tal-impieg saru interviews mill-Air Malta lill-haddiema kollha bhalu inkluz ir-rikorrenti nnifsu sabiex jergghu jidhlu jahdmu xi haddiema. Mill-grupp ta' erbghin illi resqu ghal "interview" ghadda u gie approvat kulhadd disgha u tletin hliet ghar-rikorrenti, li thalla barra. Dawna gew imsejjha xi gimghatejn wara biex jahdmu f'impjieg regolari mal-Air Malta.

Illi sena wara rega' kien hemm sejha ghall-impjegati bhala 'part timers' ghal xoghol ta' tletin siegha fil-gimgha. Waqt li ir-rikorrenti kien qed jirregistra u jfittex impjieg simili huwa qatt ma ntbaghat u/jew gie msejjah mill-Air Malta ghal "interview" jew impjieg.

Illi sadattant li shabu u bhalu kollha dahlu mal-Air Malta, huwa dejjem baqa' jfittex l-impieg. Fil-fatt kull minn minn shabu dahal bhala 'part worker' jew "contract worker" eventwalment spicca impjegat mad-ditta intimata.

Illi kien biss f'Mejju tal-1997 li l-ETC nfurmatu li kellu sejha ghal interview mill-AirMalta. Huwa llum gie accettat bhala tajjeb sabiex jahdem bhala part-timer fuq gimgha ta' tletin siegha, ghal perijodu ta' impjieg ta' sitt xhur propju dak ix-xoghol li huwa dejjem kien qed jigi mcahhad minnu qabel.

Illi minkejja li fl-ahhar huwa dahal jahdem mad-ditta intimata u minhabba d-diskriminazzjoni politika kontra r-rikorrenti huwa ghamel zmien ta' erba snin minghajr impjieg, tilef impieg fiss mal-intimata u promozzjonijiet li kieku kien jkun intitolat ghalihom llum.

Ghaldaqstant ir-rikorrenti talab lil dan t-Tribunal tal-Investigazzjoni ta' Ingustizzji jisma' u jiddeciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji u:

1. Jiddikjara li r-rikorrenti sofra diskriminazzjoni kontra tieghu u danni konsegwenzjali,
2. Jillikwida l-kumpens lilu dovut minhabba tali diskriminazzjoni, u
3. Jikkundanna lid-ditta intimata l-Air Malta Company Limited sabiex thallas lir-rikorrenti dak il-kumpens hekk likwidat.

Bl-ispejjez kontra d-ditta interpellata.

Ra l-elenku tax-xhieda u d-dokument prezentati mir-rikorrent

Ra r-risposta ta' l-Air Malta Company Limited li eccepier:

Illi l-allegazzjonijiet maghmula fir-rikors ta' Nicholas Mallia jimmeritaw illi jigu michuda kompletament ghar-ragunijiet segwenti:

1. Ir-rikorrent gie impjegat b'kuntratti definiti ta' xahar il-wiehed bejn 1-1 ta' Lulju u 1-31 t'Ottubru 1993. Fi timiem ix-xahar t'Ottubru huwa kien wiehed minn 45 ‘loader cleaner’ ingaggjati fuq bazi temporanja. Il-kuntratti taghhom ma gewx imgedda. Il-lista ta' tali haddiema hija hawn wara mehmuza.
2. Fl-1994 Air Malta talbet mill-“Employment Training Corporation” lista ta’ kandidati ghall-post ta’ “temporary loader cleaners”. ETC baghtet lista ta’ 185 ismijiet. L-imsemmija lista giet mehmuza.
3. Air Malta ghamlu ‘interview’ lill-kandidati proposti u 48 intaghzlu. Il-lista ta’ l-applikanti maghzula giet wara mehmuza (Appendici C). Minn din il-lista johrog il-fatt illi 31 biss mill 45 haddiema temporanji li kienu impjegati mill-Kumpanija fis-Sajf ta’ 1993 gew maghzula. Kien hemm erbatax ohra fosthom ir-rikorrent, li ma gewx maghzula. Dawn l-ismijiet jinsabu fl-Appendici E. Ghalhekk l-allegazzjoni tar-rikorrent li huwa kien l-uniku wiehed minn erbghin li ma giex maghzul hija falza.
4. Fl-1995 Air Malta talbet l-ETC ghall-lista għid ta’ applikanti ghall-post ta’ ‘temporary loader cleaners’. Minhabba l-fatt li l-lista mogħtija kellha 391 ismijiet il-Kumpanija iddecidiet li l-applikanti kollha li kienet saretilhom “interview” qabel u ma ntagħzlux ma kellhomx jigu msejjha ghall-interview iehor. In-numru tal-kandidati li ma gewx imsejha ghall-interview kien 67. Ir-rikorrent kien wiehed minn dawn is-67. Il-lista li giet mogħtija mill-ETC giet mehmuza. L-ismijiet ta’ dawk l-

applikanti li ma gewx imsejha ghal tali interview skond tali ftehim gew maqtugha (Appendici D).

Ghalhekk dan it-Tribunal m'ghandux jilqa' t-talba tar-rikorrent.

Barra mix-xhieda imsemmija mir-rikorrent Air Malta irriservat d-dritt li ssejjah bhala xhieda kwalunkwe impjegat iehor ta' l-istess kumpanija li jidhrilha xieraqu rilevanti ghall-fini tal-kaz in kwistjoni kif ukoll il-persuni kollha hawn fuq imsemmija li ma gewx maghzula fl-okkazzjoni in kwistjoni.

Ra d-dokumenti prezentati mis-socjeta' intimata.

Ra l-atti kolha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

Ikkunsidra

Illi r-rikorrent iprezenta affidavit fejn ikkonferma l-fatti msemmija. In kontro-ezami hu semma li kien jaf li diehel bhala part timer u fil-fatt kellhom jiggeddu l-kuntratti ghall-perjodi ta` erbgha xhur. Riferibbilment ghal dak li xehed Farrugia li kien hemm xi tmax ohra li ma regghux dahluhom ghax xogħol, ir-rikorrent sostna li dawn ma kinux ma' l-Air Malta izda ma' l-Air Supplies.

Joseph Farrugia Group Head Selmun u Hal-Ferh, Human Resources xehed li f'Lulju tal-1993 kienet saret sejha ghal loader cleaners. Kienu jibghatu lill-ETC u jghidulhom li għandhom bzonn il-part timers għas-sajf. Il-kriterji ghaliex kienu jintghazlu kien varji, attitudni ghax-xogħol, saħħa, jekk il-bniedem ikunx jaf jikteb u jaqra. Is-sejha kienet għas-sajf.

Fl-1994 kienet regħġet saret sejha ohra u regħha kien parti mill-ghażla tal-bord. Ma ftakarx ghaliex ir-rikorrent ma ntagħażilx fl-1994. Ma kienx l-uniku wieħed minn dawk li ntagħażlu fl-1993 u ma ntagħażlux fl-1994 ghax kien hemm 15-il wieħed.

Anthony Bonello xehed li llum il-gurnata jahdem mal-Air Malta. Kien beda jahdem fl-1993 bhala loader cleaner u għall-ewwel kien dahal temporanju u hekk dam fl-1993 u 1994, u fl-1995 sar tal-post. Kienu għamlulu interview meta dahal jahdem mal-Air Malta l-ewwel darba. Fl-1994 meta sar Ottubru saru tal-post. Kullhadd li fl-1993 dahal mieghu, hliel għar-rikorrent, regħha dahal mieghu fl-1994.

Peter Paul Sant xehed li fl-1993 dahal bhala loader cleaner b' mod temporanju mal-Air Malta u kienu damu għal 4 xhur tas-sajf. Fil-fatt kien dahal ukoll ir-rikorrent. Is-sena ta` wara fl-1994 rega' bagħatu għalihom ghax kienu spiccaaw fil-31 ta` Ottubru u mbagħad regħħu dahlu fis-6 ta` April. Deherlu li kwazi lkoll regħħu dahlu hliel għal xi erbgha. Wieħed minn dawk li ma regħax dahal kien ir-rikorrent. Wara kienu waqfu għal

xi gurnata kollox u baqghu jahdmu hemmhekk u ghadu jahdem hemmhekk sal-lum.

Daniel Mifsud semma li llum il-gurnata jahdem mal-Air Malta bhala loader. L-ewwel darba li dahal kien fis-sajf tal-1992 u reghu dahlu fis-sajf tal-1993. Fl-1993 kien dahal ukoll ir-rikorrent. Fl-1994 kien regghu baghatu ghalihom pero` r-rikorrent ma kienx dahal. Kienu xi 30 li kienu dahlu u fl-1994 ir-rikorrent biss li ma dahalx. Imbagħad fit-tarf tal-1994 kienu baqghu jahdmu hemmhekk.

Thomas Sammut xehed li għandu l-kariga ta` Executive mal-ETC. Semma li fl-1993 kienet saret sejha għal loaders cleaners mill-Air Malta u l-Air Malta kienet bagħatitha lill-ETC qabel. Esebixxa r-request letter. L-Air Malta kienet regħġet talbithom għal 35 persuna ohra u esebixxa r-request letter l-ohra. Regħħu kellhom talba ohra mill-Air Malta għal loaders cleaners u b`numru ta` kundizzjonijiet magħhom. Din esebiha wkoll.

Semma li meta kumpanija titlob lil ETC għan-nies suppost kumpanija tibghat għan-nies kollha li jkunu qegħdin fuq il-lista pero` l-ghażla hija naturalment f'idjejha u għandha dritt tagħzel mhux skond il-lista izda kif jidrilha hi.

Helen Camilleri li tahdem mal-Air Malta bhala Head Human Resources, semmiet li r-rikorrent kien dahal jahdem bhala loader/cleaner part timer fl-1993 u kien dahal jahdem ghax-xhur

tas-sajf u kien jiggediddlu l-kuntratt minn xahar ghal xahar. Hu dahal jahdem ghalhekk bejn wiehed u iehor ghal xi 5 xhur. Ma kinitx f'pozizzjoni li tghid xogholu jekk hux tajjeb jew hazin; izda ma irrizultalha ebda kaz ta' dixxiplina.

Is-sena ta` wara l-Air Malta kienet regghet talbet lista lill-ETC u fil-fatt din kienet tathom lista` ta` xi 185. Ir-rikorrent kien ukoll inkluz fiha. B` kollox kienu dahlu mal-kumpanija xi 48 wiehed. Ir-rikorrent ma kienx dahal pero` mhux hu biss ma kienx dahal. Fil-fatt dawn jaghzilhom bord li jkun hemm interview u dan ir-rikorrent ma kienx intaghazel. Ma joqghodux jaraw is-sena ta` qabel min intaghazel jew le izda jaghazlu min fil-fehema taghhom jidhrilhom huwa l-ahjar. Fl-1995 kienet regghet saret l-istess procedura pero` dawk li ma kienux intaghazlu fis-sena ta` qabel anqas biss kienu baghatu ghalihom ghax kienu maghfusin biz-zmien.

L-ETC tawhom lista ta` 391. Cahdet li ntaghazlu biss 33 izda fil-fatt intaghazlu 48 u 31 biss mis-sena ta` qabel li regghu intaghazlu. Ipprecizat li fil-fatt kien hemm 14 li kienu ntaghazlu s-sena precedenti u li ma ntaghazlux fis-sena 1994. Izda l-Air Supplies ma kellix x'taqsam.

Ikkunsidra

Illi il-kaz in ezami ma għandux puntijiet ta' ligi izda apprezzament ta' fatti. Certament kumpanija bhala l-Air

Malta għandha kull dritt li jekk timpjega haddiem u ma tantx tqisu tajjeb ma tergax timpjegah is-sena ta' wara. Veru li normalment għandha terga tagħti preferenza lil min kien magħha s-sena ta' qabel, izda dan minħabba li dik il-persuna tkun akkwistat esperjenza u għalhekk probabilment efficjenza, u minħabba li ma tkun sabet xejn hazin fih. Hawnhekk ta' min jirrileva li s-socjeta' intimata ma gabet ebda raguni għala r-rikorrent ma regħħax intaghazel. Kull ma setghat issemmi li ma kienx hemm kazijiet ta' dixxiplina kontra r-rikorrent. Ma gabet ebda prova ta' inefficjenza, insubordinazzjoni jew aspett negattiv iehor.

Minn-naha l-ohra lanqas ma gab ir-rikorrent xi prova ta' efficjenza tieghu permezz ta' superjuri tieghu jew f'dak ix-xogħol mas-socjeta' intimata jew ma' hadd iehor. Fil-fatt it-Tribunal fejn jiġi jagħmel apprezzament tieghu tar-rikorrent u f'dan il-kaz kellu diversi okkazzjonijiet jagħmel dan minħabba li l-kawza instemgħet propju kif presjeduta u mhux permezz ta' xi Assistant Gudizzjarju, u peress li kien hemm hafna seduti. It-Tribunal ma tantx kien impressjonat posittivament mir-rikorrent fil-mod kif gab ruhu.

Izda jibqa' dejjem li min isostni li kellu raguni valida li ma jergħhx idahhal lir-rikorrent ghall-perijodu iehor għandu jagħti r-ragunijiet ghaliex. Dan ma sarx mis-socjeta` intimata.

Ghal dawn il-motivi jichad l-eccezzjoni tas-socjeta' intimata, jilqa' it-talba tar-rikorrent kif fuq spjegat, jirrikmanda hlas ta' kumpens fl-ammont ta' elf lira.

Spejjez kontra s-socjeta' intimata.